

Kunskapslunch: AKK och literacitet – hur lär vi AKK-användare att läsa och skriva

Anna Fransson, utbildare och logoped
[@akklogopeden](#)

Delta i Kunskapslunch

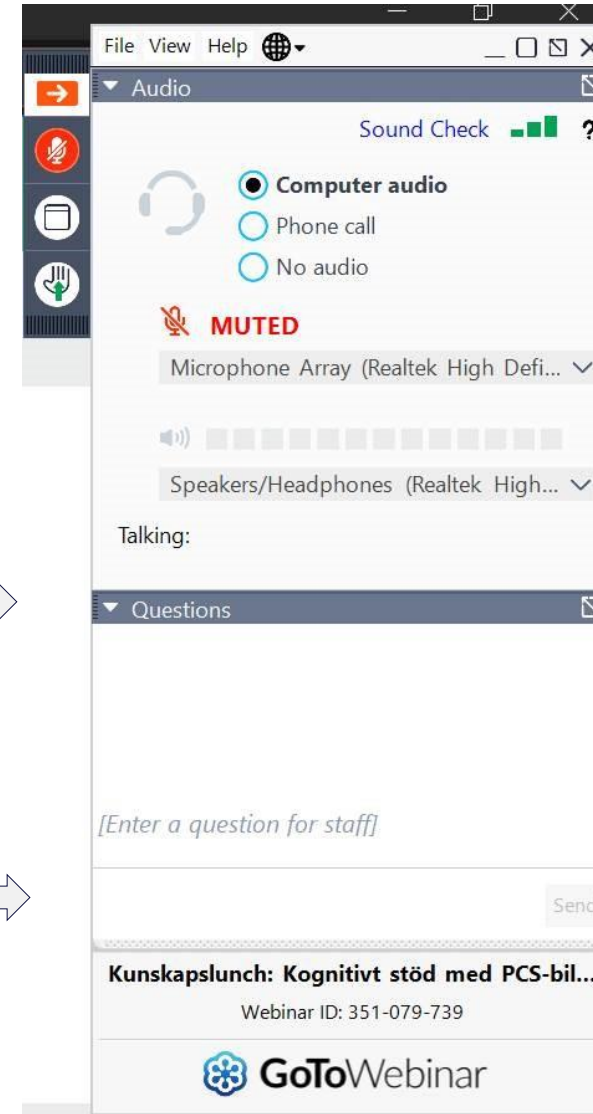
Välj pilen för att minimera panelen

Tryck > för att öppna en sektion

Använd frågefönstret för att kommentera eller ställa frågor

Vad behöver vi för att lära AKK-användare läsa- och skriva?

- En person som andas
- Tangentbord eller alternativ penna
 - tillgång till alla bokstäver, hela tiden
 - gärna med ordprediktion
- Stort ordförråd – ett ”språk”
- Böcker att läsa – Gemensam/delad läsning
- Förvänta oss att de VILL och KAN

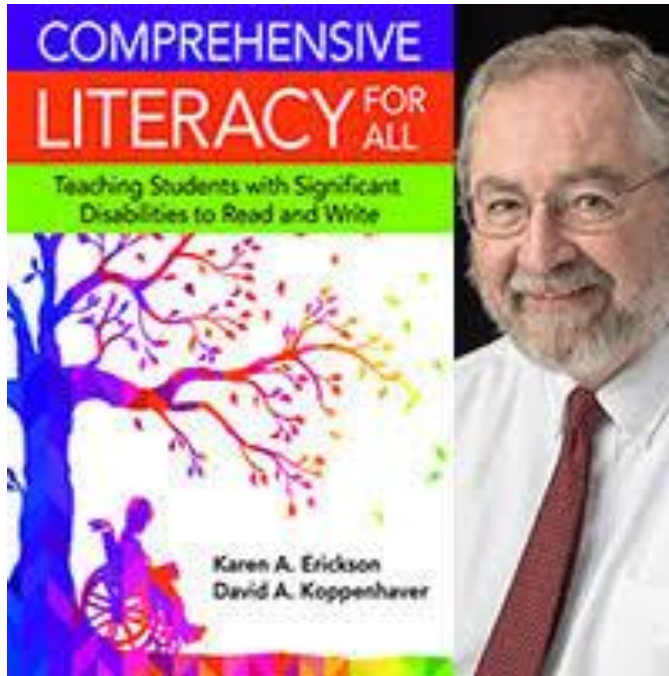
En person som andas kan lära sig läsa och skriva

“No student is too
anything to be
able to read
and write”

David Yoder, DJI-AbleNet
Literacy Lecture, ISAAC
2000

Tillgång till ett tangentbord

“Let’s agree not to teach children anything that we later have to unteach them.”

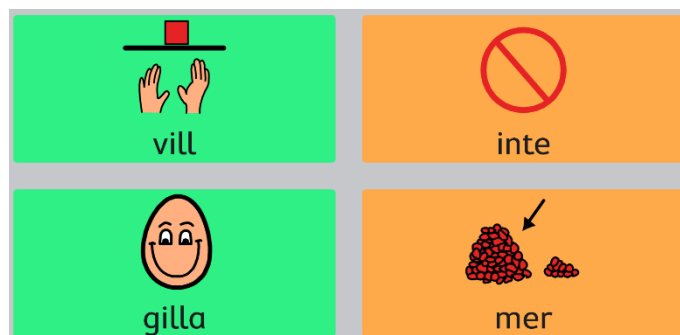
Dr. David Koppenhaver

Department of Reading
Education and Special
Education

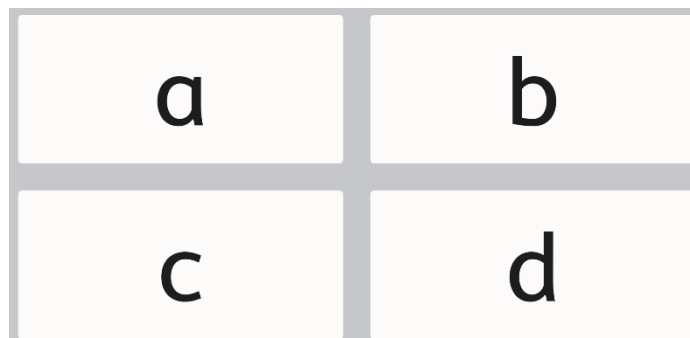
Behovet av ett stort ordförråd och ett språk

AKK-användare behöver tillgång till alla språkliga kommunikationsverktyg

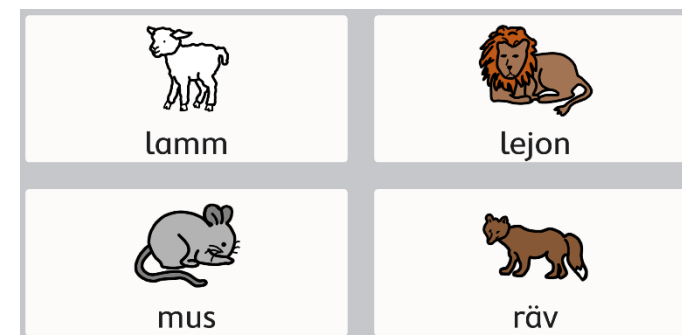
Basord

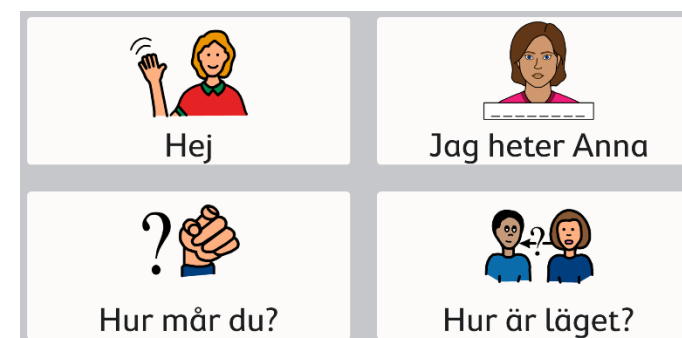
Bokstäver

Tilläggsord

Färdiga fraser

Gemensam/delad läsning

- Basordsböcker- och lektioner i Pathways for Core First:

Målet är att LÄSA ordet –
symbolen behövs inte längre

- Böcker för Delad läsning i ALL (accessible literacy learning)
- går också att läsa självständigt med ögonstyrning
- CAR – comment ask respond
- Tarheelreader.org

Pathways for Core First

Lära ut basord - Vill, hela lektionen

Tobii Dynavox ALL - 1.4.0.815

Gå till elevläge

Överblick över
Historik och
Ord
Böcker

Globala in
Hjälp & st

Enter text to search

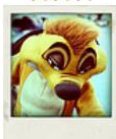
All Topics

Include unreviewe

Rated E/Everybody

Swedish

Search

Jag går ut! KathrynAAC 6	Jeg liker jula. Jane Farrall 13	Vi Alla Gillar Fotboll kathp 7	Timon Andrea A 4
Kalle och Kajsa Andrea A 6	Kor Louisa 13	KATTUNGARNA Louisa 6	Lapphundar Louisa 9
Katthanen Louisa 8	Troll-familjen Louisa 6		

Förvänta oss läsande och skrivande

“What I’ve learned is that we can’t do AAC without literacy. You will NEVER be able to say whatever you want to say, when you want to say it, to whomever you want to say it if we do not teach you how to read and write”

Ph.D Karen Erickson

Center for Literacy and Disability Studies

Symboler då?

- Symboler för kommunikation
- Symboler för att lära sig läsa och skriva

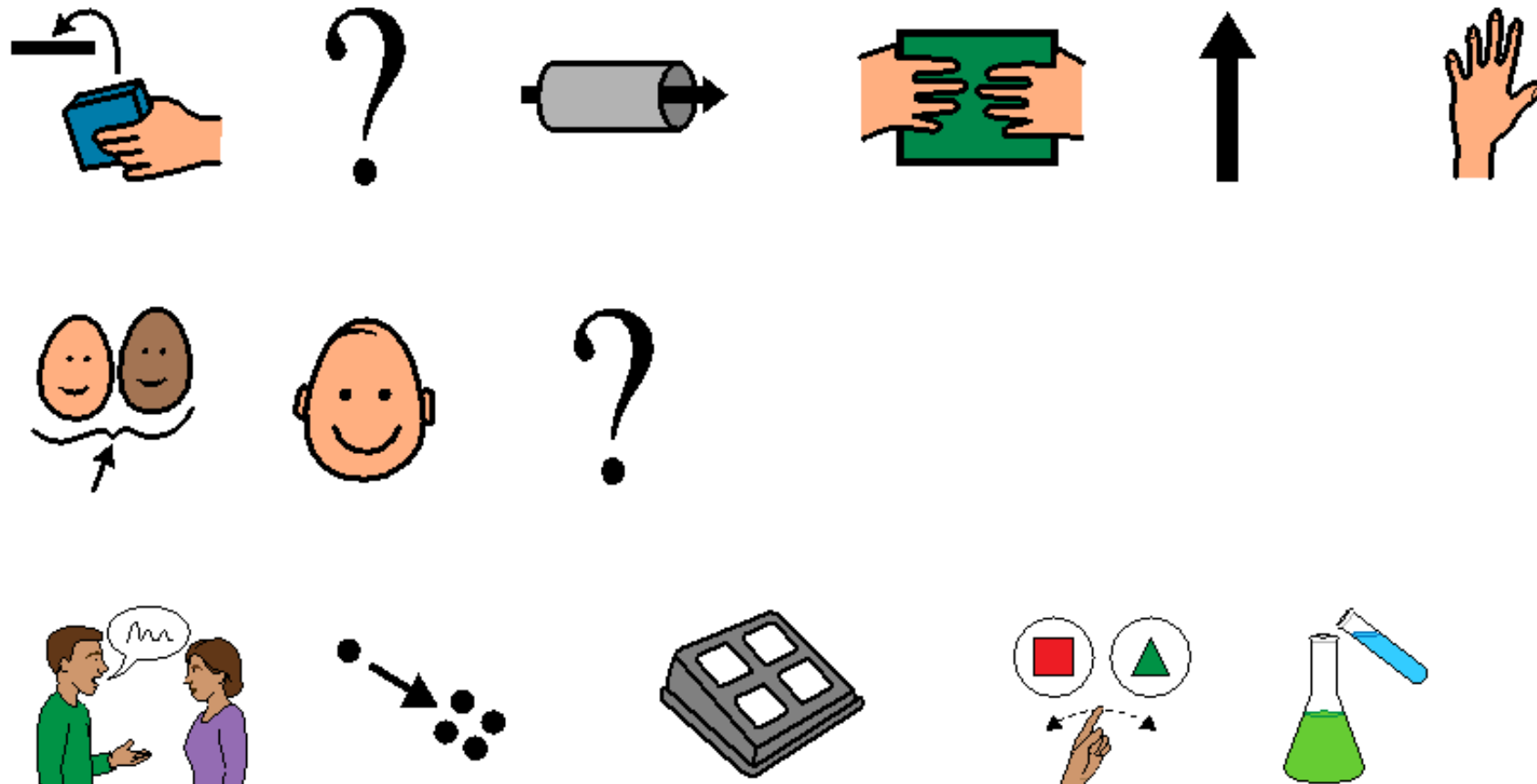

Varför inte symboler?

Wild Animals Ahead

Varför inte symboler till alla ord?

Varför inte symboler till alla ord?

ställ

frågor

genom

att

hålla

upp

handen

vi

gillar

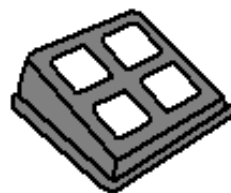
frågor!

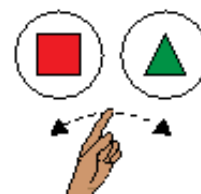
kommentera

med

samtalsapparater

eller

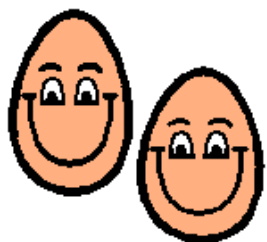

basord!

Hur göra istället?

Ställ frågor genom att hålla upp handen

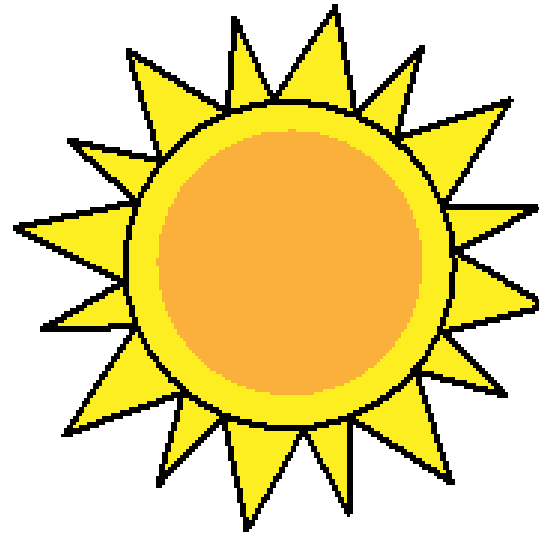
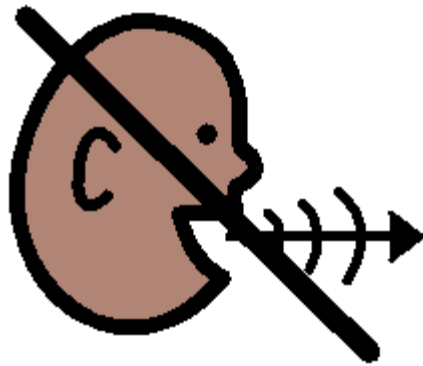

Vi gillar frågor

Kommentera med samtalsapparater
eller basord

Fonologi/ljudande då?

sssssoooooo|||

Hur göra istället?

- **NYTT program:** ALL Accessible literacy learning
- Helordsinläring
- Grafisk inläring

ALL – till Windows 10 och iPad

Helordsinlärning

Snap Core First Full

Basord

Rensa Ta bort Dela

Tillbaka Basord Snabbord Ämnen Tangentbord Panel

vad jag är vill inte Kategorier

vem du kan gilla mer Mina ord

var den gör gå ett Småord

när han ha sluta och Beskrivningar

varför hon hjälp kom de Skiljetecken

Frågor Människor ska Aktiviteter det Ordformer

ABC ABS ABD

Grafisk bokstavssyntes

b

l

h

kär

k

d

Resurser

- Why is Literacy Critical in AAC by Karen Erickson:
https://www.youtube.com/watch?v=r2bOqen_J2Q
- <http://www.project-core.com/>
- Mer om ALL:
<https://www.tobiidynavox.com/sv/software/windows-mjukvara/windows-accessible-literacy-learning/>

Lär dig mer

- Tidigare Kunskapsluncher plus mer resurser:
www.tobiidynavox.com/sv/kunskapslunch
- Utbildningar online och live:
www.tobiidynavox.com/sv/utbildningar
- Tobii Dynavox Sverige (YouTube):
<https://www.youtube.com/channel/UC7hXZXFcpQFcSQUbp5o2M1A>

Tack för mig!

Anna Fransson
Utbildare och blivande skollogoped

@akklogopeden
anna.Fransson@gmail.com

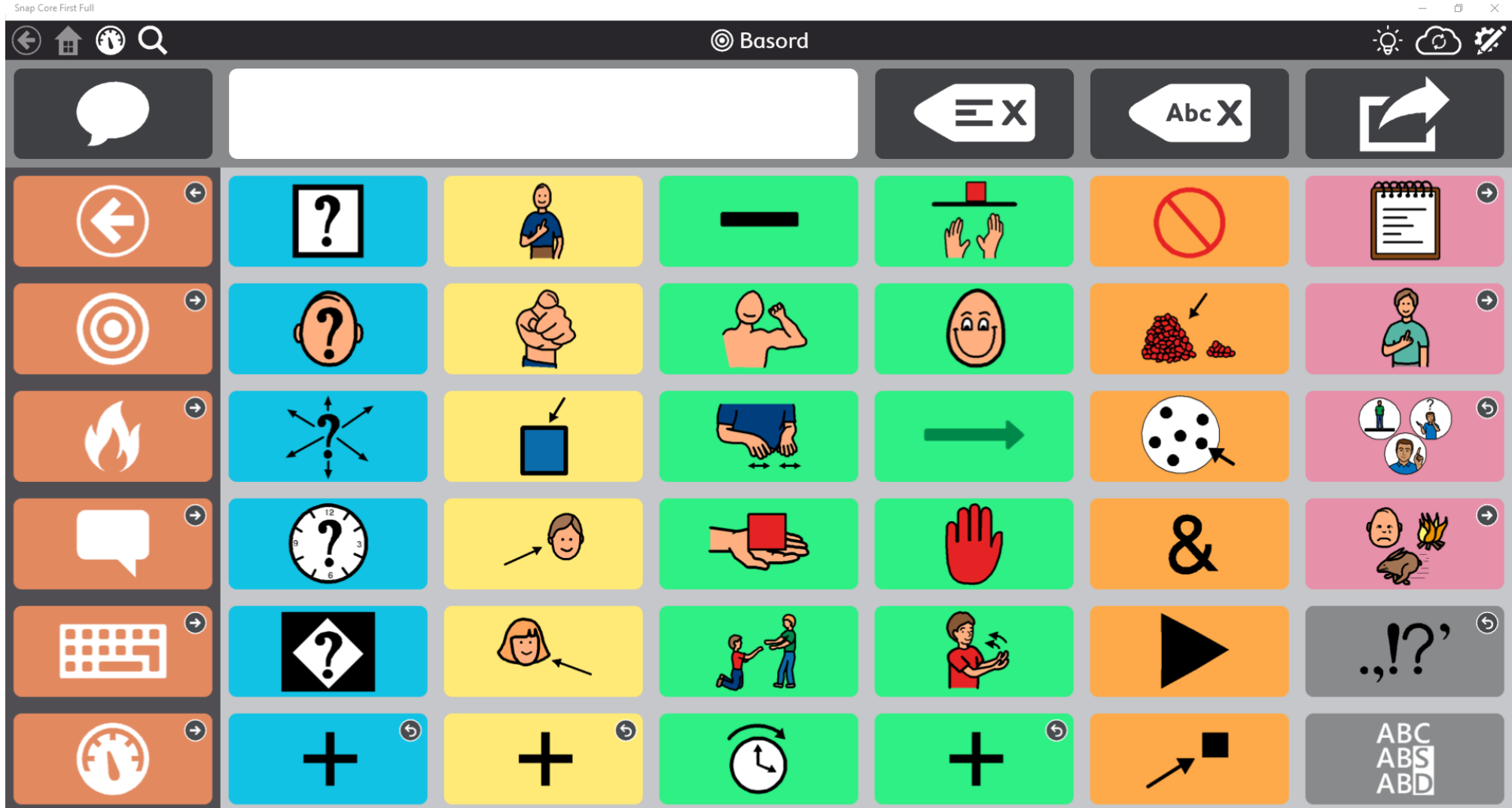
swedensales@tobiidynavox.com

Referenser

- Översiktligt blogginlägg av Jane Farrall:
http://www.janefarrall.com/symbol-supported-text-does-it-really-help/?fbclid=IwAR1K67I7JuFNrdecjSGvUo_UerukG4KHF8BgQ-QD4BmI3SaZSppYHHoZyJ0
- Erickson, K., Hatch, P., & Clendon, S. Literacy, Assistive Technology, and Students with Significant Disabilities. Focus on exceptional children, 2010.
<https://pdfs.semanticscholar.org/ef90/64014436a354b94227ed74bb856272b5f694.pdf>
- Why is Literacy Critical in AAC by Karen Erickson:
https://www.youtube.com/watch?v=r2bOqen_J2Q
- Om att bilder relateras till sämre läsresultat:
https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/002221948401700605?fbclid=IwAR2QrNqO0CI3WkPnBdKaKaotE67ILDQH9A7b6Wn4TpSb_vEPv3eJrJ2jsfE&
- Rerenser på att symboler inte hjälper:
https://www.researchgate.net/publication/16687304_The_effect_of_pictures_on_the_acquisition_of_a_small_vocabulary_of_similar_sight-words?fbclid=IwAR2phvkySw_7bZMVTH1n4Sni44WQaAiMD91uQ1zLDWrG4Kak0q5HQSUPpPE
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/27862757>

Varför inte symboler för läs- och skrivinlärning?

Varför inte (BARA) symboler för läs- och skrivinlärning?

